

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**Матеріали навчально-методичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ
ТА СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ»**

18 квітня 2018 року

Чернівці - 2018

УДК 61+615.1:378.147

ББК 5:74.58

Редакційна колегія:

Бойчук Т.М. (голова), Геруш І.В. (заступник голови), Зорій Н.І., Ходоровський В.М., Москалюк В.Д., Глубоченко В.Г., Савка І.Г., Сорокман Т.В., Білоокий В.В., Присяжнюк П.В., Пашковський В.М., Грачова Т.І., Петринич Г.Й., Ткач Є.П., Федів О.І., Колоскова О.К., Кузняк Н.Б., Геруш О.В., Плеш І.А., Цигикало О.В. (відповідальний секретар), Чернікова Г.М. (секретар), Малик Ю.Ю. (секретар).

Актуальні питання вищої медичної та фармацевтичної освіти: досвід, проблеми, інновації та сучасні технології: матеріали навчально-методичної конференції (Чернівці, 18 квітня 2018 р.). Чернівці, 2018. 562 с.

У збірника містяться матеріали навчально-методичної конференції науково-педагогічних працівників Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», які висвітлюють методичні, методологічні, організаційні та психологічні проблеми додипломної та післядипломної підготовки лікарів, провізорів, медичних сестер, фармацевтів, можливі шляхи вирішення цих проблем у сучасних умовах. Окремі розділи збірника присвячені узагальненню досвіду впровадження Європейської кредитно-трансферної системи, використанню інформаційно-комунікаційних технологій підтримки освітнього процесу, приділено увагу питанням формування інноваційного, гуманістичного, демократично-орієнтованого освітнього простору, який забезпечить умови для всебічного, гармонійного розвитку особистості та конкурентоспроможності майбутнього фахівця.

Усі роботи представлені в авторській редакції.

ББК 5:74.58

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (протокол № 7 від 22 березня 2018).

ISBN 978-966-967-528-0

© Вищий державний навчальний заклад
України «Буковинський державний
медичний університет», 2018

**МАТЕРІАЛИ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ
ТА СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ»
(м. Чернівці, 18 квітня 2018 року)**

субкультуру, створює можливість жити та вирішувати побутові проблеми у межах власних національних груп, не дає причин почуватись самотніми в чужій країні та «шукати» друзів у чужомовному середовищі.

Отже, що предмет «українська мова як іноземна», як жоден інший академічний курс, потребує комплексного підходу й залучення цілого ряду допоміжних й суміжних наук та методик. А викладач української мови як іноземної волею-неволею виконує роль менеджера з культури й репрезентації картини світу та ментальності українців.

ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ З ІНОЗЕМНИМИ КЛІНІЧНИМИ ОРДИНАТОРАМИ З ФАХУ «ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІЯ»

О.І. Волошин

Кафедра пропедевтики внутрішніх хвороб

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Вступ. Одним із проявів авторитету БДМУ в підготовці іноземних медичних кадрів є бажання випусників-іноземців продовжувати в нашому ЗВО навчання в клінічній ординатурі з різних фахів. Звичайно, основним мотивом вибору фаху є перспектива робочого місця на батьківщині їхнього проживання. Але має також значення авторитет відповідної кафедри, клінічний, педагогічний і науковий досвід її кадрів.

Основна частина. З 1997 року на кафедрі пропедевтики внутрішніх хвороб підготовлено 29 клінічних ординаторів, з них 19 – іноземців з різних країн (Ліван, Сірія, Саудівська Аравія, Індія, Пакистан, Судан, Сомалі, ФРН, США, Велика Британія, Кенія). В освітньому процесі, окрім розроблених на основі стандартних (МОЗ України) програм з фаху «гастроентерологія» вносилися зміни в індивідуальну підготовку згідно вихідного рівня знань клінічного ординатора, національних і культурних традицій країни їхнього проживання та майбутньої роботи, а також особливостей функціонування медичної галузі. На відміну від підготовки вітчизняних клінічних ординаторів, які можуть короткочасно виконувати всі функції практичного лікаря у терапевтичних відділеннях, іноземні клінічні ординатори в силу мовного бар'єру, неволодіння діловою українською мовою можуть лише бути активними учасниками на клінічних обходах, розборах та конференціях. Їх особливо цікавлять більш-менш складні клінічні ситуації, поведінка лікарів при їх вирішенні, особливо консиліуми та подальша участь в дискусії з викладачем щодо можливих варіантів вирішення в реальній клінічній ситуації і згідно сучасних фахових настанов провідних європейських та північно-американських асоціацій на основі доказової медицини. Саме за таких клінічних випадків у них виникає мотивація до поглибленого вивчення змісту таких настанов з найбільш значущих і поширених нозологій, а також вивчення з Інтернету новітніх матеріалів з тієї чи іншої патології, ведення конспекту та на наступні дні проведення мініконференцій у складі 2-3 клінічних ординаторів на чолі з викладачем.

Неабиякий інтерес вони проявляють до таких методів дослідження як ультразвукова діагностика (на кафедрі є власний апарат УЗД та досвідчені спеціалісти, які щоденно здійснюють ці дослідження), ендоскопія, комп'ютерна, магнітнорезонансна томографія, гепатоеластографія, що є реальним в опануванні за попередньої домовленості керівника клінічного ординатора з відповідними установами. Боязко, але несуть вечірні чергування в клініці лише з лікарями, з якими в них встановлений добрий людський та професійний контакт. Компенсують недостаток в мовному спілкуванні з хворими інтенсивною роботою в системі інтернет, за допомогою якої часто створюють для себе відеотеки цікавих клінічних випадків із світової практики. Майже всі клінічні ординатори – випускники кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб підтримують дружні професійні зв'язки із співробітниками, окремі з них досягли належного професійного положення. Втрата зв'язків має місце в поодиноких випадках (міграційні процеси, регіональні конфлікти тощо). Негативний момент в залучення до освітнього процесу в клінічній ординатурі (резидентурі) є жалюгідний стан медичної галузі в Україні, її діагностичної бази, на що вказують самі клінічні ординатори після ознайомлення зі станом медицини в їхніх країнах.

Перспективу в активізації і покращенні цього процесу вбачаємо в поліпшенні діагностичної бази лікувальних установ, залученні клінічних ординаторів до навчання в новоствореному симуляційному центрі БДМУ, налагодженні тісних контактів із студентами-іноземцями на VI курсі та постійному оновленні інформації на веб-сторінці БДМУ про провідних викладацьких кадрів.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ У СИСТЕМІ ВИВЧЕННЯ ОСНОВ ІМУНОЛОГІЇ ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ II КУРСУ

**О.І. Гаврилюк, С.Є. Дейнека, Л.І. Сидорчук, І.Й. Сидорчук,
О.О. Бліндер, В.К. Свіжак, В.С. Джуряк**

Кафедра мікробіології та вірусології

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Імунологія сьогодні представляє собою фундаментальну медико-біологічну дисципліну, що інтенсивно розвивається. Вона належить до галузей знань, що швидко розвиваються, переживають період вибухоподібного росту. Тому, нерідко концепції 5-6 річної давності, не говорячи вже про більші інтервали, виявляються не тільки застарілими, але й невірними. Багато в імунології суперечливого, позиції шкіл різних країн і інколи діаметрично протилежні.

Багатогранність та складність термінології, що склались у різних країнах, включаючи Індію, Нігерію, Єгипет та інших країнах, студенти яких навчаються у Буковинському державному медичному університеті, створюють додаткові труднощі не тільки у вивченні дисципліни, але і в інших випадках. Ми намагаємось вийти із цієї складної ситуації шляхом частих обговорень кожної

ОСОБЛИВОСТІ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОГО ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ У ВИЩОМУ ДЕРЖАВНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ УКРАЇНИ «БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ» Л.Я. Вилка.....	391
ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ Освітнього процесу з ІНОЗЕМНИМИ КЛІНІЧ- НИМИ ОРДИНАТОРАМИ З ФАХУ «ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІЯ» О.І. Волошин.....	393
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ У СИСТЕМІ ВИВЧЕННЯ ОСНОВ ІМУНОЛОГІЇ ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ ІІ КУРСУ О.І. Гаврилюк, С.Є. Дейнека, Л.І. Сидорчук, І.Й. Сидорчук, О.О. Бліндер, В.К. Свіжак, В.С. Джуряк.....	394
АНАЛІЗ САМОПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ ВИПУСКНОГО КУРСУ МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ З ВИКОРИСТАННЯМ ДИС- ТАНЦІЙНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ М.Н. Гарас.....	395
ЗНАЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ У СТУДЕНТІВ – ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН О.В. Гарвасюк.....	397
ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНЯ ТРИВОЖНОСТІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ПЕРШОКУРСНИКІВ З АНГЛОМОВНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ І.В. Геруш, М.В. Дікал, Т.М. Білоус.....	397
РОЗВИТОК КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ У ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ КУРСУ ОСНОВ ХІРУРГІЇ Я.В. Гирла.....	398
ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ О.І. Годованець, О.О. Вітковський.....	400
ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ КУРАТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ПРОЦЕСІ РОБОТИ З ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ МЕДИЧНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ Н.В. Гринько, І.Г. Герасим'юк, Р.І. Рудницький.....	401
СТВОРЕННЯ ЕМОЦІЙНОГО КОНТЕКСТУ В ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ МЕДИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ Н.В. Гринько.....	402
ОСОБЛИВОСТІ ПРОБЛЕМНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ ДИСЦИПЛІНИ «ДЕРМАТОЛОГІЯ, ВЕНЕРОЛОГІЯ» Л.О. Гулей.....	404
РОЛЬ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ ВИКЛАДАННЯ У ФОРМУВАННІ КОМУНІКАТИВНИХ ПРОФЕСІЙНИХ НАВИЧОК ТА ВМІНЬ У СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ МЕДИЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ Т.О. Ілашук, Н.М. Малкович.....	405
ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ПРОЕКТІВ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ І.Ю. Каїзер, М.В. Цуркан.....	407
УДОСКОНАЛЕННЯ ОВОЛОДІННЯ ПРАКТИЧНИМИ НАВИЧКАМИ З ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПЕДІАТРІЇ ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ Н.І. Ковтюк, Т.П. Фоміна.....	408
ВИВЧЕННЯ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ У ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ В.В. Кривецький, М.Г. Бесплітнік, І.В. Кривецький, Г.П. Ротар.....	409